

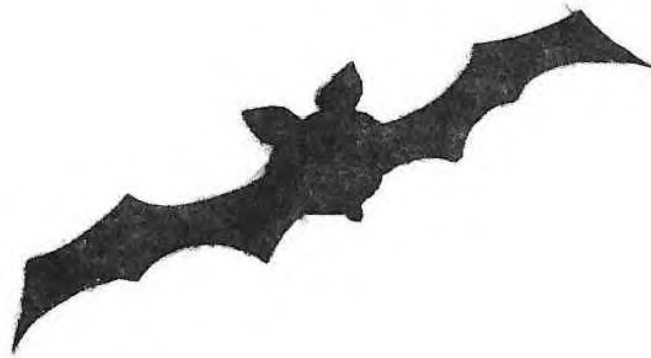

MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT

MŰSORFÜZET

1991 január—február hó

VALAMENNYI KEDVES TAGTÁRSUNKNAK
EREDMÉNYEKBEN GAZDAG,
BÉKÉS, BOLDOG ÚJESZTENDŐT

KÍVÁN
A TÁRSULAT VEZETÉSE

ELŐADÁSOK, RENDEZVÉNYEK

Január 14. (hétfő)

17.00 óra Kraus Sándor

A budai barlangok őskarsztos eredete

Új szempontok szerint megnézve a jól ismert barlangokat, kiderült, hogy a járatok többsége az eocénben (kb. 50 millió éve) kialakult már. A trópusi karsztos felszín hasadékaival kitöltődtek. A pleisztocénben (kb. 1 millió éve) feltörő melegvíz egyes részeit kitakarította és újakat is oldott. Ezekben az üregekben járunk most, illetve

1991. január 19-én szombaton,

amikor 9 órakor találkozunk a Pál-völgyi-barlangnál, és a kiépített részeken megnézzük az őskarszt bizonyítékait.

F E L H Í V Á S

az 1991. évi tagdíjak befizetésére !

Az 1991. évi tagdíjak befizetését - a Választmány 1990. december 4-i ülésén elfogadottak szerint - az alábbiak szerint kérjük:

- 1/ A rendes tagdíj 400 Ft, március 31-ig történő befizetés esetén csak 300 Ft.
- 2/ A kedvezményes tagdíj (diák, katona, nyugdíjas, GYES, GYED) 200 Ft.
- 3/ Július 1-e után belépő új tag feléves (200, illetve 100 Ft) tagdíjat fizet, de a karszt és Barlang csak teljes évi tagdíj befizetése esetén jár.
- 4/ Új belépők a tagdíjon felül 50 Ft egyszeri belépési díjat fizetnek.

A tagdíjbefizetés feltételei változatlanok, tehát:

- helyszíni befizetés a Titkárságon, elsősorban az egyéni tagok részére
- csoportok tagjai szintén a Titkárságon fizethetnek be, lehetőleg a csoportvezetők, ill. a csoportok által megbízott összekötők útján, egy összegben;
- a vidéki csoportok részére - amennyiben személyes befizetésre nincs alkalom - kérésre csekket biztosítunk.

Az egyéni és csoporttagok fegyelemezett tagdíjfizetését előre is köszönjük!

Titkárság

ELNÖKSÉGI ÉS VÁLASZTMÁNYI ÜLÉSEK HATÁROZATAI

Választmányi ülés: 1990. október 16.

- V-8/90 Felhatalmazta az Elnökséget, hogy az ülésen elhangzott javaslatok, valamint a következő elnökségi ülésen történő további finomítások alapján kidolgozza a Magyar Karszt- és Barlangkutató Alapítvány alapító okiratának végleges szövegét.
- V-9/90 Felhatalmazta az Elnökséget az Alapítványba beviendő pénzeszközök és vagyontárgyak meghatározására.
- V-10/90 Elfogadta azt a javaslatot, hogy az Alapítvány ügyeinek irányítására a 9 tagú végleges kuratórium megválasztásáig 3 tagú kuratóriumot válasszon.
- V-11/90 Megválasztotta a 3 tagú kuratóriumot, melynek összetétele az alábbi:
Dr. Zámbo László elnök, Adamkó Péter és Dr. Csepregi István
- V-12/90 Megválasztotta az alábbi Jelölő Bizottságot:
Elnök: Maucha László
Tagok: Adamkó Péter
Almády Zoltán
Czakó László
Leél-Őssy Szabolcs
Rónaki László
Dr. Végh Zsolt
- V-13/90 Elfogadta a Labirint Barlangkutató Csoport felvételi kérelmét, és a Társulat nyilvántartott csoportjai sorába felvette.
- V-14/90 Elfogadta a MAFC Barlangkutató Csoport felvételi kérelmét, és a Társulat nyilvántartott csoportjai sorába felvette.
- V-15/90 Elfogadta a Palota Barlangkutató Csoport felvételi kérelmét, és a Társulat nyilvántartott csoportjai sorába felvette.

Elnökségi ülés: 1990. november 20.

- E-39/90 Elfogadta a Társulat 1991. évi munkatervét, melyet a Választmány elé terjeszt.
- E-40/90 Elfogadta az 1991. évi tagdíjmelésre vonatkozó javaslatokat, azzal, hogy mindkét változat kerüljön a Választmány elé előterjesztésre.
- E-41/90 Az Oktatási Bizottság által összeállított "Állásfoglalás a csoport-, expedíció-, tábor-, felszíni ügyelet-, kutatás- és túravezetők erkölcsi felelőssége c. anyaggal kapcsolatban úgy döntött, hogy azt újra tárgyalja a szükséges változtatások után.
- E-42/90 Kardos László magánkiadású Barlangkutató c. anyagával kapcsolatban az Elnökség egyetértett a Műsorfüzet előző számában közölt, az MTSZ BB és a Társulat Oktatási Bizottsága által összeállított anyaggal.
- E-43/90 Az Alapszabálymódosító Bizottság előterjesztésével kapcsolatban úgy döntött, hogy a bizottság folytassa tovább munkáját, és a részletesen kidolgozott alapszabálytervezetet 1991. január 20-án adja át az elnökségi tagok részére tanulmányozásra, hogy az anyag a február 5-i ülésen tárgyalható legyen.
- E-43/90 1000 Ft anyagi támogatást szavazott meg a nyugdíjas MIESZ dolgozók támogatására.
- E-44/90 Eszterhás István és társai szicíliai barlangkutató táborban való részvételhez kért támogatási kérelemmel kapcsolatban úgy döntött, hogy azt erkölcsileg mindenképpen támogatja, az anyagi támogatás mértékéről az 1991. évi végleges költségvetés ismeretében dönt.
- E-45/90 Elfogadta Borzsák Péter szakértői névjegyzékbe történő felvételét.

Választmányi ülés: 1990. december 4.

V-16/90 Elfogadta a Társulat 1991. évi munkatervét.

V-17/90 Az Alapszabálymódosító Bizottság tevékenységével kapcsolatban elfogadta azt a javaslatot, hogy amennyiben a Választmány márciusi ülésén elfogadja az új Alapszabály-tervezetet, úgy a tisztújító közgyűlés annak elvei szerint válassza meg az új vezetőséget. Amennyiben a Választmány a tervezetet elutasítja, úgy a régi Alapszabály marad érvényben. Dr. Csepregi István egyben bejelentette, hogy nem kíván az Alapszabálymódosító Bizottság tagjaként tevékenykedni, hanem önálló Alapszabály-tervezetet kíván a januári elnökségi ülésre benyújtani.

V-18/90 Megtárgyalta a tagdíjemeléssel kapcsolatos előterjesztést. A kérdéssel kapcsolatban a Választmánnyal való konzultáció és a Választmány 2:1 arányú javaslata alapján egybehangzó elnöki és főtáskári döntés született a tagdíj emelés mértékében. (A megváltozott tagdíjak összegét lásd a tagdíjak befizetésére vonatkozó titkársági felhívásnál.)

V á l a s z

a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat Közművelődési Szakbizottsága által készített: "Állásfoglalás Kardos László: Barlangkutató c. magánkiadású jegyzetéről" című irására

Ez úton szeretnénk megköszönni az MKBT által adott értékes kritikát. A jegyzet könyv formájában történő megjelentetésekor mindezekre maximálisan tekintettel leszünk.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a jegyzet nem az MKBT számára készült oktatási anyagként.

Örömmel referálhatjuk azonban, hogy az eddig beérkezett visszajelzések alapján mind a veterán, mind a fiatal barlangászok nagyon is helyre tudták tenni a jegyzetben szereplő adatokat, sőt egyes témakörök iránt még nagyobb érdeklődés merült fel. Ennek köszönhetően nagyon sok új információt, építő jellegű javaslatot kaptunk.

"Mert a megismert igazság kötelez.

Az élet igazán lényeges kérdéseire nem egy i g e n n e l, vagy n e m m e l, kell felelnünk, hanem egész életünkkel."

Öszinte tisztelettel:

Budapest, 1990. november 26.

/a szerző/

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK

A Nemzetközi Szpeleológiai Unió Barlangmentési Szakbizottsága és a Bolgár Szpeleológiai Szövetség

1991. szeptember 1-7. között

Nemzetközi Barlangmentési Konferenciát

rendez a bulgáriai Vracában.

Jelentkezési határidő: 1991. március 15.

A konferencia részletes körlevele és a jelentkezési lap beszerezhető a Titkárságon.

x x x

Magyar barlangkutatókkal levelezne spanyolul:

Jorge Barciela Tauler
Calle Cuba No. 201.
E/J. Mora y Mariana Grajales
Gibara, Holguin
Cuba

x x x

Ezúton jelezzük, hogy a Társulat irodájában működő fénymásológép az alábbi díjszabással áll a másolást igénylők rendelkezésére:

A/4-es oldal

- társulati tagoknak könyvtári anyagokról 3 Ft/old
- hozott anyagokról 5 Ft/old
- nem társulati tagoknak egységesen 5 Ft/old

A/3-as oldal

- társulati tagoknak könyvtári anyagokról 6 Ft/old
- hozott anyagokról 10 Ft/old
- nem társulati tagoknak egységesen 10 Ft/old

x x x

1990. november 21-en Révi Gézával, a VITUKI munkatársával a Polgári Védelmi Parancsnokság szíves segítségével a barlang állagát felülvizsgálandó, rövid természetvédelmi bejárást tettünk a budai Vár-barlangban, a Dominó RI által üzemeltetett területen.

A túra során megállapítottak közül célszerű lenne a potenciális behatolási helyek részletes feltárása és a behatolások lehetőségének végleges megszüntetése, valamint a főtén több helyen megjelenő csepegő vizek vizsgálata is. Miután ezekre az eddigiekben anyagiak hiányában nem került sor, ezúton is felhívjuk az illetékesek figyelmét.

A barlang megérdemelné, hogy ne csak a jelenlegi gazdaságos hasznosítást tartsuk szem előtt, hanem megőrizzük későbbi koroknak is.

Gyarmati Gábor

ÚJ BARLANGRENDSZER FELTÁRÁSA A KESZTHELYI-HEGYSÉGBEN

Az Acheron és Labirint barlangkutató csoport október - novemberben a Balatonedericsi-fennsíkön új barlangot fedezett fel, amely a Csodabogyós-barlang nevet kapta.

Az ún. edericisi mészkőben, hatalmas tektonikai vonalak mentén képződött járat- és aknarendszer eddig feltárt hossza kb. 1000 m, mélysége pedig 120 méter. A járatokban változatos cseppkőképződmények, nagy felületeket dúsan díszítő borsókövek és montmilch kiválások figyelhetők meg.

Számos helyen kínálkozik lehetőség a további feltáráásra, ami a megfelelő előkészítés (kotelek, vaslétrák beszerelése, járdóutvonalak kijelölése stb.) után folytatható.

A feltárás mellett megkezdjük a barlang térképezését és tudományos feldolgozását, az illetékes hatóságok felé pedig javaslatot tettünk a bejárat biztonságos lezárásának minél hamarabbi megoldására.

A barlang eddig feltárt szakaszainak vázlatos hossz-szelvényét mellékeljük.

Kárpát József

Tekintettel a közelmúltban történt számos, súlyos sérüléssel járó barlangi balesetre, melyek mindegyike emberi mulasztásokra volt visszavezethető (konkrétan arra, hogy az említett barlangász akcióknak nem volt képzett és felelős vezetője), az MTSZ Barlangbizottsága úgy döntött, hogy nem halasztható tovább az eddig is oktatott biztonsági szabályok közreadása. Ennek további elmaradása ugyanis azt a visszás helyzetet eredményezné, hogy egy jövőbeni barlangi baleset jogi következményei csak a képzett túravezetőket sújtanák, akik képzetlenül vállalkoznak a barlangtúrára - írott biztonsági szabályok híján - könnyen kibújhatnának felelőtlenségük esetleges áldozatokat eredményező hatásai alól.

Természetesen a biztonsági szabályok kiadásának nem az utólagos felelősség megállapítása a célja. Ellenkezőleg, a veszélyek és a kötelezettségek tudatosításával hozzá kíván járulni a balesetek megelőzéséhez, valamint ahhoz, hogy ha valaki a biztonsági szabályokat betartja, akkor egy valóban véletlen bekövetkezett baleset miatt ne legyen felelőssé tehető.

A kiadott szabályokat nem tekintjük véglegesnek, hanem folyamatosan az élethez szertelnék igazítani azokat. Kérünk ezért minden segíteni szándékozó barlangászt, hogy véleményével, észrevételeivel segítse további munkánkat.

MTSZ Barlang Bizottsága

A barlangtúrázás biztonsági szabályai

I.

Általános biztonsági alapelvek

1. A barlangtúrát úgy kell előkészíteni (megszervezni) és lebonyolítani, hogy a rendkívüli események bekövetkezésének kockázata a lehető legkisebb legyen.
2. A barlangtúrát úgy kell előkészíteni és lebonyolítani, hogy a kitűzött célok és a megvalósítás lehetőségei mindig összhangban maradjanak.

A célok és a lehetőségek közül mindig a lehetőségek a meghatározóak, vagyis mindent a biztonságnek kell alárendelni.

3. Minden barlangtúrának kell, hogy legyen vezetője.

Minden barlangász csoport, vagy rendezvény vezetője felelős azért, hogy az általuk szervezett barlangtúrákat arra alkalmas túravezető vezesse.

A barlangtúra előkészítéséért és lebonyolításáért a túra vezetője egyszemélyben felelős.

A barlangtúra minden résztvevője a túravezető utasításait betartani, illetve haladéktalanul végrehajtani köteles.

II.

Személyi feltételek

4. Barlangtúrát csak az vezethet, aki a Barlangtúra Vezető tanfolyamot elvégezve sikeres vizsgát tett és annak alapján érvényes barlangtúra vezetői engedéllyel rendelkezik.

Olyan könnyű barlangtúra vezetésére, amely gyakorlott barlangászok számára kötélhasználatot igénylő terepet nem tartalmaz, a Barlangjáró II. (technikai) tanfolyamot végzettek is engedélyt kaphatnak.

A barlangtúra vezetői engedély meghatározott időtartamra szól. Az engedély meghosszabbítása rendszeres továbbképzésen való részvételhez köthető. (A meghosszabbítás részletes feltételei külön kerülnek meghatározásra.)

5. Barlangtúrán csak az vehet részt, aki:

- a barlangtúra nehézségének megfelelő képzettséggel, gyakorlattal és felszereléssel rendelkezik;
- a barlangtúra nehézségének megfelelő egészség- (fizikai, fiziológiai, lelki), illetve edzettségi állapotban van;
- nem áll alkohol, vagy bódultságot, egyensúlyzavart előidéző szerek (gyógyszerek) hatása alatt.

Ajánlatos minden igazolt barlangász számára az évenként egyszeri sportorvosi vizsgálat.

6. A túrán való részvétel lehetőségét a túravezető bírálja el.
A résztvevők az állapotukról, illetve az abban történt kedvezőtlen változásokról a túravezetőt kérés nélkül tájékoztatni kötelesek.
7. A megfelelő képzettség elbírálásakor, hazai barlangászok esetében kizárólag a Magyar Szpeleológiai Oktatási Rendszer keretében megszerzett, illetve elismert tanfolyamok és vizsgák vehetők figyelembe.
8. Hazai barlangászok barlangtúrán való részvételének ajánlott képzettségi feltétele:
 - extrém nehézségű és nehéz barlangtúrán legalább Barlangjáró II. (technikai) tanfolyami végzettség;
 - közepes nehézségű barlangtúrán legalább Barlangjáró I. (alapfokú) tanfolyami végzettség.E pont ajánlása alól csak kivételesen, indokolt esetben (pl. szervezett barlangász sportesemények, találkozók, egyéb rendezvények), a túravezető fokozott felelőssége mellett, külön biztonsági intézkedések alkalmazásával (pl. a barlang megfelelő kiépítése, külön személyi biztosítás, stb.) célszerű eltérni. Ilyenkor megfelelő számú képzett barlangász kísérőről kell gondoskodni. Ugyanez vonatkozik a könnyű tura gyakorlatlan résztvevőinek esetére is.
9. Oktatótúra keretében a részvételhez ajánlott végzettséget adó tanfolyam hallgatói résztvehetnek.
Az alkalmasság elbírálásánál és a túra során ilyen esetben is fokozott gondossággal kell eljárni, továbbá megfelelő létszámi gyakorlati oktató közreműködését kell biztosítani.
10. Külföldi barlangászok esetében - az eltérő oktatási rendszerek miatt - a képzettség, vagy az esetleges minősítés mellett, elsősorban a megszerzett gyakorlatot kell figyelembe venni.
11. A túravezető számára ismeretlen résztvevők esetében a megfelelő gyakorlati tudásról tájékozódni kell, szükség esetén meg is kell győződni arról (korábbi teljesítmények, referenciák, próbatúrák, stb.).

12. Barlangtúrán a résztvevők létszáma legalább négy fő kell, hogy legyen.

Kivételt képez, ha:

- a csoport rendszeres kapcsolatban áll a felszínnel, vagy más, a barlangban tartózkodó csoporttal;
- több csoportban, azonos útvonalon történik a haladás, az utolsó csoportot nem számítva;
- a felszín a túraútvonal bármely pontjáról könnyű útvonalon elérhető és a résztvevők többsége a kivezető útvonalat kellően ismeri.

A kivételek közül az első két esetben legalább két főből, az utolsó esetben pedig legalább három főből kell állnia a túracsoportnak. Egy fő a túracsoporttól csak hallótávolságon belül távolodhat el.

13. Oktatást - a túravezetői képzést kivéve - csak az oktatottaknál legalább egy fokozattal magasabb tanfolyami végzettséggel rendelkező oktató végezhet, azaz alapfokú tanfolyamon technikai végzettségű, technikai tanfolyamon pedig túravezető képzettségű oktató működhet közre.

Túravezetést csak instruktori besorolással rendelkezők oktathatnak.

III.

Technikai feltételek

14. A barlangtúrához előírt egyéni alapfelszerelések:

- kellő szilárdságú, Y-szíjas (vagy azzal egyenértékű) rögzítésű védősisak;
- a barlangi körülményeknek megfelelő (jól hordozható, megbízható, a biztonságos haladáshoz elegendő fényerőt szolgáltató) fővilágítás és attól teljesen független rendszerű tartalék világítás, a legszükségesebb tartalék alkatrészekkel, valamint a barlangtúra időtartamának megfelelő energiával, illetve energiapótlással (figyelembe véve a kellő biztonsági tartalékot is);

- jól tapadó, a lábat védő lábbeli;
- szakadámentes, lehetőleg egybesszabott védőruha;
- meleg aláöltözés;
- vízhatlan csomagolású sebkötöző csomag.

Izolációs fólia személyenként ajánlott, de a túravezető számára kötelező.

15. Könnyű túrán, vendégeknek és tanfolyami végzettséggel nem rendelkező barlangászoknak az egyéni alapfelszerelések terén az alábbi engedmények adhatók:

- a védősisak rögzítése egyszerű állszíj is lehet;
- elegendő egy világító eszköz, melynél azonban a jól hordozhatóság, a megbízhatóság, a biztonságos haladáshoz elegendő fényerő és a kellő üzemidő változatlanul követelmény;
- az öltözet és a lábbeli lehet nem kifejezetten a barlangászat céljait szolgáló, de a lábbelinek jól tapadónak, a külső ruházatnak pedig beakadásmentesnek (szakadásmentesnek) kell lenni;
- nem szükséges sebkötöző csomag (a kellő mennyiségről a túravezetőnek kell gondoskodnia).

16. A túra teljesítéséhez szükséges egyéni kiegészítő- és kollektív felszereléseket a túravezető a barlangtúra jellegének, nehézségének és a biztonsági követelményeknek megfelelően szabja meg.

17. A barlangtúrán csak biztonságos, a barlangtúrázásra alkalmas, kifogástalan állapotban lévő, jól karbantartott felszerelési tárgyak használhatók.
 A biztonsági követelményeket nem teljesítő, illetve bizonytalan minőségű felszerelések alkalmazása, vagy felhasználása tilos!
 A felszerelési tárgyak biztonságos voltának megállapításánál a hazai és a nemzetközi szakirodalomban megtalálható, a gyakorlatban elfogadott, illetve a különböző tanfolyamokon oktatott irányelveket kell figyelembe venni.

IV.
Biztosítás

18. Biztosítást kell alkalmazni - figyelembe véve:
- a terep nehézségét (technikai nehézség és egyéb nehezítő tényezők);
 - a mászó alatti mélység nagyságát;
 - a mászás kitettséget;
 - a mászó gyakorlottságát;
 - a mászó fizikai, fiziológiai és lelki állapotát -
- mindenütt, ahol a mászó súlyos következményekkel járó lezuhanásának a veszélye fennáll.
19. Biztosításként olyan módszereket kell alkalmazni, amelyek a mászó lezuhanását megakadályozzák, illetve a zuhanás súlyos következményeit kiküszöbölik.
- Biztosításra a hazai és a nemzetközi szakirodalomban megtalálható, a gyakorlatban elfogadott, illetve a különböző tanfolyamokon oktatott módszerek és eszközök alkalmazhatók.
20. Kötélen mozgó barlangász állandóan biztosítva kell, hogy legyen. (Pl. ereszkedni csak önzáró ereszkedő eszközzel, vagy külön biztosítással, önbiztosítással szabad.)

V.
Teendők barlangi baleset alkalmával

21. Barlangi baleset bekövetkezésekor, kizárólag a balesetet szenvedett érdekeinek megfelelő, a baleset káros következményeinek leghatékonyabb felszámolására, illetve enyhítésére irányuló barlangi mentő tevékenységet szabad folytatni.

22. A barlangi mentésnek minden fázisában kell, hogy legyen vezetője.

A mentés vezetője intézkedéseiért, a mentés szakszerűségéért egy személyi felelősséggel tartozik.

A mentés résztvevői a mentés vezetőjének utasításait haladéktalanul végrehajtani kötelesek.

23. A mentés vezetője:

- mindaddig, amíg további segítség nem érkezik (társmentési szakasz), az eredeti barlangász akció vezetője, cselekvőképzetlensége esetén a helyettesítője;
- külső segítség megérkezésekor (kibővített társmentés) lehetőleg a legalkalmasabb (leggyakorlottabb, legképzetesebb, vezetési képességekkel rendelkező, jó fizikai és pszichés állapotban lévő, stb.) résztvevő;
- amennyiben a külső résztvevők közül valaki a Magyar Barlangi Mentőszolgálat - a továbbiakban BMSZ - tagja, akkor a BMSZ tag;
- a BMSZ bekapcsolódásakor (mentőszolgálati szakasz) a mentőszolgálati akció vezetője.

24. Barlangi baleset bekövetkezésekor:

- súlyos sérülés esetén (eszméletlen vagy zavart állapot, rosszullét, súlyos mozgásképeség csökkenés, végtagtörés, vagy annak gyanúja, súlyos végtagficam, stb.), illetve ilyen sérülés valószínűsíthetősége alkalmával (nagy magasságból történt - 4-5 métert meghaladó - zuhanás), a BMSZ azonnali riasztása kötelező, a szolgálat kiérkezéséig a sérült kiszállítása csak orvosi utasításra, annak felelősségére véggezhető /kivéve a végszükség esetét/;
- egyértelműen könnyű sérülés esetén és amennyiben a rendelkezésre álló erőforrások elégségesek, megindítható a társmentési akció keretében a sérült felszínre kísérése;
- amennyiben a sérülés súlyossága nem ítélnélhető meg egyértelműen, a sérült állapotát súlyosnak kell tekinteni;
- ha a társmentési akció keretében a sérült állapota súlyosabbra fordul, e pont első bekezdése szerint kell eljárni.

25. A BMSZ-t minden barlangi balesetről - függetlenül annak súlyosságától és a mentés körülményeitől - a túravezetőnek, illetve a társmentés vezetőjének a lehető legrövidebb időn belül írásban tájékoztatnia szükséges.

VI.

Értelmező és záró rendelkezések

26. A biztonsági szabályok vonatkozásában barlangtúrának minősül minden sportcélú barlangbejárás, de a bejárók deklarált céljától függetlenül is, minden legalább 30 perc névleges összigót meghaladó barlangbejárás az alábbiak kivételével:

- a./ állami szervezeteknek, tudományos intézményeknek a feladataikkal összefüggő barlangi tevékenysége, illetve az azzal kapcsolatos megbízásos feladatok, munkák ellátása, vagy bármilyen engedélyezett barlangi munkavégzés;
- b./ barlangok idegenforgalmi célú látogatása hivatásos túravezetővel;
- c./ barlangkutatók, a kutatási engedélyben meghatározott barlangokban és tevékenységekre;
- d./ barlangi tanulmányút, a barlangra kutatási engedéllyel, illetve kezelői joggal rendelkező csoport vezetésével és felelősségére;
- e./ barlangi mentés.

A felsorolt esetekben is célszerű azonban a jelen biztonsági szabályok figyelmebe vétele.

27. A biztonsági szabályok vonatkozásában barlangi balesetnek minősül minden olyan rendkívüli esemény, melynek során a barlangi akció valamely (esetleg több) résztvevője a további önálló haladásra (értelemszerűen a barlang bűnőből történő elhagyására) átnemetileg, vagy tartósan képtelenné válik.

28. A barlangtúrázással összefüggő oktató tevékenység (alapfokú, technikai és túravezetői tanfolyamok) jelen szabályokon túlmenő, részletes személyi és tárgyi feltételei külön kerülnek megállapításra.
29. Jelen szabályokat az MTSZ Barlang Bizottság az általa szervezett, illetve felügyelt tanfolyamok - így a hatósági vizsgával záruló Barlangtúra Vezető tanfolyam - anyagai alapján, az ott oktatott biztonsági követelmények és alapelvek figyelembe vételével állította össze, ezért:
- a./ a biztonsági szabályok betartása a barlangtúrázók számára kötelező;
 - b./ a barlangtúrázás biztonsági szabályainak karbantartása, módosítása az MTSZ Barlang Bizottság feladata;
 - c./ a barlangtúrázás biztonsági szabályai által nem érintett biztonsági kérdésekben az MTSZ Barlang Bizottság állásfoglalása az irányadó.

Budapest, 1990. szeptember

MTSZ Barlang Bizottsága

Vélemény a Barlangi Mentőszolgálat felhívására

Özönrel vesszük, hogy a Barlangi Mentőszolgálat is elkészítette a sisakba ragasztható öntapadós címkéket, mely a szolgálat riasztásával kapcsolatos legfontosabb ismereteket tartalmazza.

A riasztással kapcsolatos rendszerrel nem értünk egyet:

- 1./ Miután még mindig nem áll mindenkinek rendelkezésre a matrica, s ha ez meg is van, teljesen bonyolult, ésszerűtlen a riasztás; baleset esetén nagyon nehezen, körülményesen hívhatók a főleg budapesti számok.
- 2./ Több esetben előfordult, hogy baleset esetén a rendőrség nem nyújtott segítséget a riasztáshoz.
- 3./ A közelmúltban történt számos baleset alkalmával jelezték, hogy a barlangi mentőszolgálat nem vonult ki a helyszínre.

Javaslat:

- 1./ Mivel minden baleseti ellátás az Országos Mentőszolgálathoz fut be, meg kell szervezni, hogy a riasztás mindig a Mentőszolgálaton keresztül induljon el, ott állandó ügyelet, szakmai irányítás van, érme nélkül hívható, gyorsan és hatékonyan tudnak intézkedni.

Az Országos Mentőszolgálat vezetőségével konzultálva, messzemenően támogatják ezt a kezdeményezést, sőt orvosok jelentkeztek arra a feladatmegoldásra, hogy az orvos tudjon a barlangba menni, ne pedig a sérültet kelljen az orvoshoz szállítani.

- 2./ Az Országos Mentőszolgálat kollektívája felajánlotta, hogy előadások formájában tudják oktatni a barlangászokat, barlangi mentőket elsősegélynyújtásra, a későbbiekben pedig gyakorlati oktatást is szeretnének tartani.
- 3./ Fontos, hogy a frekvenciált területi szervezeteket, barlangász csoportokat is be vonjunk az oktatásba és megalakuljanak a központi-
lag irányított, helyi barlangi mentő szervezetek. Erre igény van, és a helyi szervezetektől kaptunk felajánlást is, hogy részt kívánnak venni a helyi mentőszolgálatok kialakításában, megszervezésében. Olyan jelzést is kaptunk, hogy az ország egyes helyein ez már működik is.

Az öntapadás címén szereplő "Riasztási adatok"-hoz orvosi szakszempontról az alábbi adatok a legfontosabbak:

Amíg a segítség megérkezik....

Helyezzük a sérültet távol a víztől, a hidegtől, a veszélyes helyektől...

Ne hagyjuk egyedül!!

Eszméletlen sérültet így helyezünk:

A SÉRÜLT:

1. Válaszol- e a kérdésekre?
2. Tudja- e mindenét mozgatni?
3. Van- e fájdalma légzőskor?
4. Pulzusa a csuklón tapintható- e?
5. Van- e nyílt sérülése?
6. A baleset időpontjának rögzítése!

F I G Y E L E M ! A fenti információk az orvosi ellátás szempontjából fontosak!

Ezek az adatok az I. Nemzetközi Barlangi Mentős Találkozón, Franciaországban kerültek elfogadásra, melyeket szakképzett barlangi mentős orvosok állítottak össze és szinte a világ összes országában ezt alkalmazzák!

Az általunk javasolt címén az "Eszméletlen sérültet így helyezünk" ábrája azóta változott, mivel hazai viszonylatban egy jobb módszert kísérleteztek ki: Stabil oldalfekvés létesítése Gábor-féle műfogással; Bencze-Göbl: Oxiológia. Medicina. Budapest. 1987. 677.

Lásd az alábbi ábrát!

Jó szerencsét

Kardos László

Nyílt levél a Barlangi Mentő Fórumnak

A Pannonia Alapítvány örömmel üdvözlí a Fórumot, amely nyíltan kíván foglalkozni a barlangi mentéssel. Sajnálatos módon a fórum szervezői nem egyeztették alapítványunk különleges mentőszolgálatának vezetőivel az időpontot, így külföldi szakmai elfoglaltságuk miatt nem tudnak részt venni a számukra is fontos rendezvényen. Mindezek miatt gondolataikat ez úton kívánják megosztani a barlangásztársadalommal.

A Pannonia Csoport tagjai 1983-ban részt vettek az I. Nemzetközi Barlangi Mentő Találkozón, Franciaországban. Ezt követően Magyarországon megalapították a Pannonia Barlangi Mentő Kupát. Ez idő óta nyílt fóruma van hazánkban ennek az igen fontos témakörnek, mert a kupa minden évben megrendezésre kerül.

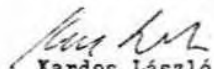
A barlangi mentés elsődleges feladata a prevenció /a megelőzés/, melyet a kupákon és a "Barlangkutató" című jegyzetben külön kiemelték! A hiba feltárásához elengedhetetlenül szükséges a hivatalos statisztika, melyből megismerhetnénk a balesetek okait! Fontosnak tartjuk, hogy minden barlangász szakszerűen tudjon segíteni baleset esetén, illetve szervezett barlangi mentés esetén is hatékonyan részt tudjon venni, mert a barlangi mentés közös ügy!

Miután Magyarországon a közelmúltban több olyan barlangi baleset történt, ahova semmiféle mentőcsoport nem vonult ki, s az egyik súlyos baleset alkalmával a sérültet teljesen szakszerűtlen módon, szervezetlenül szállították a felszínre, a Pannonia Alapítvány elhatározta, hogy hatékonyan részt kíván venni ezen hiányosságok megoldásában. Megalkototta a Különleges Polgári Mentőszolgálatot, mely az Országos Mentőszolgálattal működik együtt. Elsődleges feladatként felmérték a hazai barlangi és különleges mentőcsoportokat és szimpatizánsokat, akik hajlandók egy ilyen mentőszolgálat munkájában együttműködni. Az Országos Mentőszolgálat keretén belül pedig jelenleg folyik az országos szintű hivatalos felmérés.

Az Alapítvány egyik fő célja, hogy része legyen egy olyan országos különleges polgári mentőszolgálatnak, amely országos szervezettségű, központi képzéssel bír. A szervezetnek legyen az a célja, hogy baleset esetén az orvos menjen a baleset helyszínére! A riasztólánc legyen egyszerű és hatásos!

A gondolatokból tehát az derüljön ki, hogy szolgálatunk a budapesti és más mentőszolgálat munkáját a legmesszebbmenőkig támogatja és segíti!

tisztelettel:

Kardos László
a Pannonia Alapítvány elnöke

Budapest, 1990. 11. 01.

1991. évi Szemlé-hegyi Barlangi Klub programja

Több csoport jelezte, hogy a csütörtöki klubnap nem jó és kérték, hogy szerdán legyen, így ezentúl szerdai napokon lesz. Az év első felében "BARLANGOK" címmel egy nyílt konzultációt szervezünk.

Program:

- 1991.01.16. Ünneplés klubnyitó.
- 1991.01.23. Géczy Gábor: A világegyetem keletkezése.
- 1991.01.30. Dr. Jubász Árpád: A föld keletkezése.
- 1991.02.06. Mari László: Kőzetek keletkezése.
- 1991.02.13. Dr. Zámbo László: Barlangképződés folyamatai.
- 1991.02.20. Krausz Sándor: Barlangképződmények.
- 1991.02.27. Khoór Miklós: Barlangok az emberért.
- 1991.03.06. Géczy Gábor: Barlangkutatók.
- 1991.03.13. Kardos László: Barlangjárás.
- 1991.03.20. Kardos László: Barlangi balesetek megelőzése.
- 1991.03.27. Kárpát József: Barlangdokumentáció.
- 1991.04.03. dr. Kessler Hubert: Barlangban, tudományos kutatás.
- 1991.04.10. Kardos László: A világ nagy barlangjai.
- 1991.04.17. Kardos László: A világ jellegzetes barlangjai.
- 1991.04.24. Kárpát József: Magyarország nagy barlangjai.
- 1991.05.01. Eszterhás István: Magyarország jellegzetes barlangjai.
- 1991.05.08. Géczy Gábor: Ember a barlangokért.

Barlangi természetvédelem

Napjainkban egyre több fórumon lehet hallani a barlangi környezet romlásáról pl. barlangok feltörése, képződmények rongálása, a barlangok elszennyeződéséről. Ez a barlangkutatók becsületét rongálja, amit úgy gondoljuk, hogy minden barlangásztársunk szeretne megvédeni. Javasolt lenne és szükséges is, hogy mint a barlangászok érdekképviselői szerve, az MKBT a barlangi mentő fórumhoz hasonlóan most a barlangmentő fórumot is, azaz valamiféle barlangvédő szakbizottságot hozna létre, melynek elsődleges feladata a problémafeltárás, azok megoldására javaslat lenne.

Humor

Komoly érdeklődés van a dalgűjtéssel kapcsolatban Barlangászkultúránkhoz a barlangi karikatúrák, a humor, az anekdóták is hozzátartoznak, így ezek gyűjtését is elkezdtük! Ebből egyet-egyet mindig meg fogunk jelentetni itt a műsorfüzetben.

Texasi Barlangászlap, 1978.

Kardos László
Pannonia Alapítvány

HUNGÁRIA '91

speleoalpin EXPEDÍCIÓ

MEGHIRDETÉSE

KERESTÜL - KASUL HAT ORSZÁGON ÁT !

Felhívjuk a T.sporttársak és túrázóink figyelmét, hogy 1991.június 28 - július 21. között Ny-európai barangolással egybekötött speleoalpin expedíció indul "HUNGÁRIA '91" néven.

A tervezett útvonal: Ausztria /Salzburg/- Németország /Rosenheim/- Ausztria /Kufstein, Innsbruck/- Liechtenstein /Vaduz/- Svájc /Zürich, Bern, Interlaken: Eiger, Montreux/- Franciaország /Chamonix: Mont Blanc, Samoens: Jean Bernard bg., Thonon/- Svájc /Genf/- Franciaország /Lyon, Clermont-Ferrand: Sioule-kanyon, Tours, Versailles, Paris, Reims/- Luxemburg - Franciaország /Metz, Strasbourg/- Németország /Donauessingen, Ulm, Augsburg, München/ és haza.

A tervezett programokból: barlangok az útvonal során, köztük a világ legnépesebbje, a Jean Bernard-barlang, erőnkhez mérten. Magashegyi túrák az Alpokban, vizitúra a Sioule-Tolyó kanyonjában. Városnézések, Párizs 5 nap, a Loire menti kastélyok és egyéb nevezetességek, valamint még sok más látványosság Versailles-től a Fekete-erdőig. Az útról videofilm is készül!

A végleges programot a résztvevőkkel közösen alakítjuk ki !

Árnyár: a vasútjegynél is sokkal olcsóbban, csak 21.850,- Ft.! Ez a buszköltségeken túl még az ételt-italt, a biztosítást és a közös költségeket is már magában foglalja, de lehetséges, hogy a költségek 30%-át valutában kell állni. Munkahelyi kikérőt biztosítunk! Utazás autóbusszal, szállás sátorban! A nagyszabású 24 napos kiruccanást az "Irinyi János" Vegyip. Szkiiskola Sportköre szervezi, a TTE Meteor, STUDENT csoport segítségével.

Felvilágosítás és jelentkezés: szerdánként 18-21^h között, a TTE Meteor, Bp. VI. Eötvös u. 25/a, II. em. Kerekács Károly expedíció vezetőnél, április 10-ig!

Levelelni: 1036. Bp. Uszály u. 7. Munkahelyi telefon: 127-0331, 127-0894 /KØ!/

Egyben értesítünk mindenkit, hogy lehetőség van arra, hogy katalógus áron /megtekinthető/ barlangász és egyéb technikai felszerelést vásároljunk kinn.

Kerekács Károly ODK vezető tanár

KÖRLEVÉL

az MKBT csoportjai és egyéni tagjai részére

A Választmány 1990. október 16-án kelt határozata értelmében az MKBT Jelölő Bizottsága megkezdte munkáját.

Feladatunk az, hogy a jövő évi közgyűlésig kikérjük és összegezzük a csoportok és a tagság véleményét az új tisztségviselőkre vonatkozóan. Ennek rendes végrehajtására azonban jelenleg nincs lehetőség, mert egyidejűleg az Alapszabálymódosító Bizottság az új alapszabály előkészítésén dolgozik, és javaslatot tett a tisztségek esetleges módosítására. Ezért valószínűnek tűnik, hogy legkedvezőbb esetben is csak a tisztújító közgyűlésen lesz megszavazva az új alapszabály.

Fentiek miatt azzal a kéréssel fordulunk a csoportokhoz és az egyéni tagokhoz, hogy a körülményekre való tekintettel 1991. január 15-ig adjanak előzetes javaslatot a mellékelt kérdőív kérdéseire. Az utolsó három kérdés megválaszolása meggyorsítaná az Alapszabálymódosító Bizottság munkáját és áttételesen a Jelölő Bizottság munkáját is. Kérjük, hogy a kettős pontok után írjátok be a neveket és a számokat, ill. a 4. pont esetében az igen vagy a nem szót húzzátok alá. A "kérdőívet" borítékba téve küldjétek el a Jelölő Bizottság nevére a kért időpontig.

Szíves segítségüket ezúton is köszönjük. Egyúttal közöljük, hogy a Jelölő Bizottság 1991. január 9-én és 16-án szerdán, a társulati fogadónapon délután az egyéni tagok rendelkezésére áll.

A Jelölő Bizottság nevében:

Maucha László sk.
a bizottság elnöke

KÉRDŐÍV

1. Elnök személye:
2. Főtitkár személye:
3. Szükséges-e más tisztségviselő a főtitkár mellett, ha igen, név szerint kit javasol:
4. Szükség van-e Választmányra? igen nem
5. Hány fő legyen a választott választmányi tagok száma:
6. Melyik szakbizottság létezését tartják fontosnak, vagy indokoltnak:

(Munkátok elősegítéséhez a hátoldalon közöljük a jelenlegi tisztségviselők listáját.)

AZ MKBT 1986-BAN MEGVÁLASZTOTT TISZTSÉGVISELŐI

Tiszteleti elnök:	Dr. Kessler Hubert		
Elnökök:	Dr. Fodor István helyett Dr. Zámbo László		
Társelnökök:	Dr. Balázs Dénes	<i>Választmány</i>	
	Dr. Dénes György	Tagok:	Almádi Zoltán
	Hazslinszky Tamás		Borka Pál
Főtitkár:	Dr. Juhász András		Borzsák Péter
Főtitkárhelyettes:	Gádoros Miklós		Csekő Árpád
Titkárok:	Szablyár Péter lemondott		Eszterhás István
	Hevér Éva		Gyovai László
	Kárpát József lemondott		Hegedűs Gyula
	Dr. Lénárt László helyett Nádor Annamária		Horváth János
	Vid Ödön lemondott		Juhász Márton
Elnökség:	Adamkó Péter		Károly Gábor
	Dr. Barsonyos Jenő helyett Dr. Lénárt László		Király Gábor
	Dr. Cser Ferenc helyett Vid Ödön		Király Gábor
	Kalinovits Sándor		Dr. Kósa Attila
	Maucha László		Kraft János
	Székely Kinga		Móga János
	Szolga Ferenc		Németh Tamás
	Dr. Tardy János		Rónak László
			Szűnyogh Gábor
<i>Szakkbizottságok vezetői:</i>			Taródi Péter
Barlangjárás és Kutatás- technikai Szakbiz.:	Börcsök Péter lemondott	<i>Póttagok:</i>	Varga Csaba
Barlangklimatológiai és Terápiás Szakbiz.:	Dr. Horváth Tibor		Dr. Veress Márton
Biológiai Szakbizottság:	Dr. Rajczy Miklós		Berhidai Tamás
Fotográfiai Bizottság:	Dr. Czajlik István		Holl Balázs
Ifjúsági Bizottság:	Naszáros László felmentve	<i>Érembizottság</i>	Jóó György
Karszthidrológiai és Geológiai Szakbiz.:	Leél-Össy Szabolcs felmentve	Elnök:	Dr. Kessler Hubert
Kartográfiai Szakbizottság:	Kárpát József	Tagok:	Dr. Dénes György
Környezetvédelmi Szakbizottság:	Takacsné		Gádoros Miklós
Műszer- és Mérés- technikai Szakbiz.:	Bolner Katalin lemondott		Dr. Jaskó Sándor
Oktatási és Közművelődési Szakbizottság:	Kérdő Péter felmentve	<i>Számvizsgáló Bizottság</i>	Dr. Juhász András
Óslénytani Szakbizottság:	Dr. Lénárt László	Elnök:	Dr. Szathmáry Sándor
Ósregészeti Szakbizottság:	Dr. Jánossy Dénes	Tagok:	Bródy Andor
Tudománytörténeti Szakbizottság:	Dr. Ringer Árpád		Dr. Pályi Gyula
Vízalatti Barlangkutató Szakbizottság:	Dr. Balázs Dénes	<i>Póttagok:</i>	Hegedűs Ferenc
	Kollár K. Attila	<i>Fegyelmi Bizottság</i>	Majoros Zsuzsanna
		Elnök:	Dr. Szilágyi Péter
		Tagok:	Czakó László
			Hegedűs Gyula
			Dr. Kósa Attila
			Taródi Péter

MTESZ-egyesületi használatra!
Kiadja: Magyar Karszt és Barlangkutató Társulat
Szerkeszti: a Titkárság
Felelős kiadó: Gádoros Miklós
Készült: 1150 példányban
90/1458 MTESZ Házinyomda, Budapest
Felelős vezető: Boncza Gábor